dömt. Kanske kan det inte ske förrän vi har tillgång till en annan typ av vaccin, t ex ett avdödat varicellavaccin som bygger på subkomponenter.

Referenser

1. Feldman S, Lott L. Varicella in children with cancer; impact of antiviral therapy and prophylaxis. Pediatrics 1987; 80: 465-72.
2. Nilsson A, Örtqvist Å. Severe varicella pneumonia in adults in Stockholm County 1980–1989. Scand J Infect Dis 1996; 28: 121-3.
3. Guess HA, Broughton DD, Melton LJ III, Kurland LT. Population-based studies of varicella complications. Pediatrics 1986 suppl; 78: 723-7.
4. Weber DM, Pellechia JA. Varicella pneumonia: study of prevalence in adult men. JAMA 1965; 192: 572-3.
5. Joseph CA, Noah ND. Epidemiology of chickenpox in England and Wales, 1967–85. BMJ 1988; 296: 673-6.
6. Hardy I, Gershon AA, Steinberg SP, La-Russa P and the Varciellae Vaccine Collaborative Study Group: The incidence of zoster after immunization with live attenuated varicella vaccine: a study in children with leukemia. N Engl J Med 1991; 325: 1545-50.

Se även artikeln på sidan 1296 i detta nummer.

Låg risk för blodgivare att få hjärtinfarkt

En finländsk studie, där 2 682 män mellan 42 och 60 år följdes upp under i genomsnitt 5,5 år, tyder på att blodgivare har lägre risk att få hjärtinfarkt än andra. Två år före basundersökningen hade 153 av de undersökta gett blod, och i den gruppen drabbades bara en av hjärtinfarkt (0,7 procent) mot 226 (9,8 procent) av de övriga.

Skillnaden minskade något när hänsyn togs till olikheter i riskfaktorer. Frivilliga blodgivare torde dock i allmänhet vara mer hälsomedvetna och friskare än de som inte ger blod.

Forskarna tror att fyndet kan bero på att blodgivning minskar kroppens järndepåer. Även om mekanismen inte är klarlagd finns det experimentellt, kliniskt och epidemiologiskt stöd för hypotesen att stora järndepåer i kroppen ökar risken för koronarsjukdom och aterosklerotisk progression. Blodgivning och menstruation är de två viktigaste orsakerna till blodförlust.

BMJ 1997; 314: 793-4.

Screening för karotisstenos föga kostnadseffektivt

En analys av screening av asymtomatiska individer för att spåra karotisstenos som kräver operation visar att varje vunnet kvalitetsjusterat levnadsår kostar 120 000 dollar.

Medicinskt sett grundas beräkningen på resultaten i Asymtomatic Carotide Atherosclerotic Study, som 1995 visade att endarterektomi väsentligt minskade risken för slaganfall och därför var till nytta även för symtomfria patienter om de hade en karotisstenos på 60 procent eller mer.

Enligt forskarna har man i andra sammanhang ansett att en kostnad på 50 000 dollar per vunnet levnadsår är klart acceptabel, och att man med viss tvekan kan godta kostnader ända upp till det dubbla. Screening för hypertoni har tidigare beräknats kosta 12 200–42 600 dollar per vunnet levnadsår; motsvarande för njurdialys är 30 000–35 000 dollar.

Ann Intern Med 1997; 126: 337-46.

Stämning för avhandling avvisad i dansk domstol

En dansk domstol har slagit fast att vetenskapliga medicinska tvister inte är något för domstolarna. Man avkunnar alltså ingen dom i ett mål där en grupp danska läkare stämt författaren till en doktorsavhandling och hennes handledare. I avhandlingen drogs slutsatsen att behandling med etylendiamintetraacetat (EDTA) mot åderförkalkning gör mer skada än nytta, en slutsats som baserades på en dubbelblindstudie på 159 patienter.

En liten grupp läkare, samlade i Scandinavian Board of Chelation Therapy, stod bakom stämningen. De ger EDTA mot åderförkalkning, en behandling som danska Sundhedsstyrelsen inte anser vetenskapligt dokumenterad och som därför inte subventioneras av samhället. När EDTA-läkarna fick sin terapi underkänd i avhandlingen försökte de på olika sätt misskreditera denna.

Ugeskr Laeger 1997; 159: 1784-6.

Posttrombotiskt syndrom halverades av kompression

Omkring 60 procent av patienter med symtomgivande proximal djup ventrombos beräknas utveckla posttrombotiskt syndrom, vanligen inom två år. Frekvensen av detta syndrom kan halveras om man vid den första episoden av djup ventrombos behandlar patienterna med måttsydda elastiska kompressionsstrumpor.

Den slutsatsen drar holländska forskare som under mer än fem år följt upp 194 sådana patienter. Hälften fick kompressionsstrumpor, och i den gruppen drabbades 20 procent av posttrombotiskt syndrom mot 47 procent i kontrollgruppen. Frekvensen av svårt syndrom var 11 respektive 23 procent.

Lancet 1997; 349: 759-62.

Effekten av antihypertensiva granskad i ny meta-analys

Flera av de forskare som svarat för larmrapporterna om kalciumblockerare har nu redovisat en meta-analys av antihypertensiva medels säkerhet och långtidseffekter. Jämfört med placebo minskade betablockerare risken för slaganfall och hjärtsvikt (relativ risk 0,71 respektive 0,58); motsvarande för diuretika var 0,49 och 0,17 för hög dos och 0,66 och 0,58 för låg dos. Lågdosterapin minskade också risken för koronarsjukdom och total dödlighet.

För kalciumblockerare och ACE-hämmare redovisas »magra» resultat vad gäller prevention av de nämnda tillstånden, även om medlen sänker blodtrycket. Och för kortverkande kalciumblockerare av dihydropyridintyp antyds att de möjligen är skadliga.

JAMA 1997; 277: 739-45.